

Rákó Erzsébet¹¹

KÖZIGAZGATÁSI REFORMOK HATÁSA A GYERMEKVÉDELMI ÉS GYÁMÜGYI IGAZGATÁSRA

*THE EFFECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION REFORMS ON
CHILD PROTECTION AND GUARDIANSHIP ADMINISTRATION*

Abstract

In this paper the author sums up the changes that occurred in the field of child protection administration in the past few years. These modifications were initiated – among others – by the regrouping of the maintenance tasks connected to the social and child protection institutions from the county level administration to the national level and by the general reforms in the public administration. As the districts, the new level of the administration was created the group of authorities, which are approved to implement official measures in the field of child protection transformed. The paper overviews the effects of this transformation process.

Bevezetés

Jelen tanulmányban azokat a közelmúltban történt változásokat tekintjük át, amik a gyermekvédelem igazgatási rendszerét érintették. Ezeket a módosításokat többek között a szociális és gyermekvédelmi intézmények fenntartói feladatainak a megyei önkormányzatoktól az államhoz történő átcsoportosítása és a közigazgatási reformok indukálták. A reformok közül a járások kialakítása érinti lényegesen a témánkat. Magyarországon korábban is, tradicionálisan léteztek járások, ez a rendszer 1983-ban szűnt meg. Jelenleg az átalakítás hatására a fővárosban

¹¹ Rákó Erzsébet főiskolai docens, Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Felnőttképzési Kar

23, vidéken 175 járás jött létre. A járasok különböző államigazgatási feladatokat látnak el. A járási hivatal szervezeti egységeként működő ágazati szakigazgatási szervek közé soroljuk többek között a járási gyámhivatalokat, amelyek a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat oldanak meg. A továbbiakban áttekintjük hogyan változott a gyermekvédelmi, gyámügyi feladatok ellátásának rendszere 2013. január 1-től.

Magyarország Alaptörvénye az alkotmányos jogokról szóló fejezetben megfogalmazza, az állam felelősségét a gyermekek védelmére vonatkozóan. Ennek értelmében minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. (Alaptörvény, XVI.)

Az Alaptörvényben foglaltaknak megfelelően a társadalom felelősége a gyermekekről való gondoskodás. „A gyermekvédelem is közfeladat, ami azt jelenti, hogy a gyermek védelmét szolgáló meghatározott feladatok átkerültek a magánügy köréből a közügy kategóriájába és biztosításuk a szervezett társadalom feladatává vált. Modern viszonyok között a gyermekvédelemért az államot terheli az elsődleges felelősség, és a további szereplők többnyire az állam által kialakított rendszerhez kapcsolódnak.” (Szöllösi, 2004: 65.)

A családban jelentkező problémák mögött társadalmi okok húzódnak meg. „A társadalom szerkezete, működési mechanizmusa –tehát leglényegibb esszenciája- termeli újra azokat a körülményeket, kegyetlen csapdákat, amelyek kicsúcsosodnak a szülő- gyermek viszony ellehetetlenülésében, csődjében.” (Hanák, 1991: 35.)

Fontos kérdés, hogy egy adott társadalomban a kialakult problémákat az egyén felelőségeként vagy társadalmi felelősségként értelmezzük-e.

Kerecsi (1996) szerint, ha a kialakuló gondokat társadalmi problémaként határozzuk meg, akkor az azok kialakulásáért megállapítható felelősség nem pusztán az egyéné, a családé, hanem az állam, a társadalom felelősége is megfogalmazódik. Így szélesebb hatósugarú segítő rendszer kialakítására van mód.

A szerzőkkel egyetértünk abban, hogy a gyermekvédelmi problémák többsége makrotársadalmi okokra vezethető vissza. A problémák típusa, gyakorisága, a társadalom fejlődésével együtt változik. A problémák megoldására irányuló társadalmi válaszok jelentős mértékében függenek attól, hogy az adott társadalom miként viszonyul a gyermekekhez, közfeladatként hogyan valósul meg a gyermekek védelme.

Az Országgyűlés feladata annak eldöntése, hogy hogyan határozza meg a közfeladatok fogalmát. A közfeladatok ellátásában a közigazga-

tás intézményrendszerén belül, a civil közigazgatás részeként szerepet kapnak a helyi önkormányzatok.

A Magyarországi Önkormányzatokról szóló törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítását. (13.par.)

Ezen szolgáltatások biztosítására vonatkozóan a Gyermekvédelmi törvény ad részletes iránymutatást. A települési önkormányzat, fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. Az 1. számú táblázatban foglaltuk össze a települési önkormányzatok gyermekvédelmi feladatait.

A pénzbeli ellátások közül a rendkívüli gyermekvédelmi támogatást biztosítja a helyi önkormányzat.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások közül a települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni.

A gyermekek napközbeni ellátását és átmeneti gondozását a lakosság lélekszámának tükrében kell biztosítani a települési önkormányzatnak:

- Ahol tízezernél több állandó lakos él bölcsődét,
- Ahol húszezernél több állandó lakos él, a bölcsőde mellett gyermekek átmeneti otthonát,
- Ahol harmincezernél több állandó lakos él, a bölcsőde, a gyermekek átmeneti otthona mellett családok átmeneti otthonát,
- Ahol negyvenezernél több állandó lakos él, a bölcsőde, a gyermekek és a családok átmeneti otthona mellett gyermekjóléti központot köteles működtetni.

A megyei jogú városok a lakosságszámtól függetlenül kötelesek gyermekjóléti központot működtetni.

Az intézmények ellátási területe a település valamennyi lakosára kiterjed.

A települési önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat más szervvel, személlyel kötött ellátási szerződés útján, illetve társulásban is biztosíthatja tekintettel arra, hogy az intézmény és az ellátottak lakóhelye közötti távolság lehetőleg ne haladja meg az ötven km-t.

A gyermekjóléti intézmények működtethetők többcélú intézményként, amennyiben ehhez a személyi tárgyi feltételek külön-külön adóttak. Továbbá közös igazgatású intézményként is működhetnek, de ebben az esetben a gyermekjóléti intézmények önálló intézményegységként kell, hogy funkcionáljanak.

A települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A települési önkormányzatok a törvényben meghatározott személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat állami, egyházi és egyéb nem állami fenntartóval kötött ellátási szerződés útján is biztosíthatják. Fontos változás, hogy amennyiben az ellátási szerződés alapján a feladat ellátásában vallási vagy világnézeti elkötelezettségű nem állami szerv működik közre, a megállapodás megkötése nem mentesíti a települési önkormányzatot, valamint az állami szervet a feladat ellátási kötelezettség alól azon gyermek tekintetében, akinek szülője nem kívánja a nem állami szerv szolgáltatását igénybe venni.

Az ellátási szerződés tartalmazza többek között azt az időszakot, amelyre a szerződést kötötték, amely időszak a bentlakásos gyermekintézmény esetén nem lehet kevesebb 5 évnél, valamint a szolgáltatást végző nem állami szerv nyilatkozatát a nyilvántartási kötelezettség, az adatkezelés és az adatvédelem szabályainak ismeretére és betartására.

A gyámhatóság feladat- és hatáskörét 2013. január 1-től a települési önkormányzat jegyzője, a járási (fővárosi kerületi) gyámhivatal, valamint a szociális és gyámhivatal gyakorolja.

A járási gyámhivatalok létrejöttével módosultak a jegyző korábbi feladatai is. Így például a védelembe vétel, mint hatósági intézkedés átkerült a jegyzőtől a járási gyámhivatalok kompetenciái közé. Az 1. számú táblázatban foglaltuk össze a jegyző és a járási gyámhivatalok főbb tevékenységeit.

A Szociális és Gyámhivatalok a kormányhivatal szakigazgatási szerveként számos feladatot látnak el többek között szakmai irányítási,

ellenőrzési, értékelési feladatokat. Részletesen bemutattuk az 1. számú táblázatban.

Jelentős feladatátcsoportosítással is járó változást hozott szintén 2013. január 1-től a gyermekvédelem területén a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, mint központi hivatal létrehozása. A változást többek között a megyei önkormányzatok konszolidációja, a szociális és gyermekvédelmi intézmények állam által történő átvétele generálta.

A Főigazgatóság központi szervből, valamint valamennyi megyében működő megyei és fővárosi kirendeltségekből áll. Az intézmény elsősorban fenntartói és módszertani feladatokat lát el. Lényeges változás, hogy a korábban a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézethez tartozó országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot is a Főigazgatóság működteti 2013. januártól. Továbbá a Főigazgatóság Központi szervének fenntartásában működik valamennyi javítóintézet, speciális gyermekotthon. További feladatok részletesen az 1. számú táblázatban találhatóak.

***1. táblázat A gyermekvédelmi rendszer működtetői és feladataik
1997 után***

Önkormányzati feladatok	Állami feladatok
E l l á t á s o k	G y á m h a t ó s á g i i n t é z k e - d é s e k
Települési önkormányzat	Jegyző
<p>Biztosítja: a gyermekjóléti alapellátásokat</p> <ul style="list-style-type: none"> - rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény - rendkívüli gyermekvédelmi támogatás - gyermekjóléti szolgáltatás - gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde, családi napközi, házi gyermekfelügyelet) - gyermekek átmeneti gondozása (átmeneti otthon) <p><i>Szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutást</i></p>	<p>Hatásköre különösen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít, - megállapítja a kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságot - megállapítja az óvodáztatási támogatásra való jogosultságot

	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Járási Gyámhivatal</th> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;"> <p>Gyermekek védelme érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a gyermekek védelmbe vétele és a védelembe vétel megszüntetése - a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezése - a gyermekek nevelésbe vétele - családba fogadás engedélyezése - gyermekek kapcsolattartási ügyei - utógondozás és utógondozói ellátás elrendelése - nevelési felügyelet elrendelése - megállapítja a szülői felügyeleti jog feléledését, <p>Pénzbeli ellátásokkal kapcsolatban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dönt a gyermektartásdíj megelőlegezéséről - dönt az otthonteremtési támogatásról - dönt a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról, felülvizsgálatáról, a kirendelt eseti gondnok elszámolásának elfogadásáról, - kezdeményezi a folyósító szervnél az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetését és a szüneteltetés megszüntetését, felülvizsgálja az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetését, <p>Családi jogállás rendezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megállapítja a gyermek családi és utónevét, - teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele - ügygondnok, eseti gondnok kirendelése <p>Örökbefogadással kapcsolatban: A megyeszékhelyen működő járási gyámhivatal, a fővárosban a fővárosi kormányhivatal V. kerületi gyámhivatala, Pest megyében a Szentendrei Járási Gyámhivatal az örökbefogadással kapcsolatban:</p> </td> </tr> </table>	Járási Gyámhivatal	<p>Gyermekek védelme érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a gyermekek védelmbe vétele és a védelembe vétel megszüntetése - a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezése - a gyermekek nevelésbe vétele - családba fogadás engedélyezése - gyermekek kapcsolattartási ügyei - utógondozás és utógondozói ellátás elrendelése - nevelési felügyelet elrendelése - megállapítja a szülői felügyeleti jog feléledését, <p>Pénzbeli ellátásokkal kapcsolatban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dönt a gyermektartásdíj megelőlegezéséről - dönt az otthonteremtési támogatásról - dönt a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról, felülvizsgálatáról, a kirendelt eseti gondnok elszámolásának elfogadásáról, - kezdeményezi a folyósító szervnél az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetését és a szüneteltetés megszüntetését, felülvizsgálja az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetését, <p>Családi jogállás rendezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megállapítja a gyermek családi és utónevét, - teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele - ügygondnok, eseti gondnok kirendelése <p>Örökbefogadással kapcsolatban: A megyeszékhelyen működő járási gyámhivatal, a fővárosban a fővárosi kormányhivatal V. kerületi gyámhivatala, Pest megyében a Szentendrei Járási Gyámhivatal az örökbefogadással kapcsolatban:</p>
Járási Gyámhivatal			
<p>Gyermekek védelme érdekében:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a gyermekek védelmbe vétele és a védelembe vétel megszüntetése - a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezése - a gyermekek nevelésbe vétele - családba fogadás engedélyezése - gyermekek kapcsolattartási ügyei - utógondozás és utógondozói ellátás elrendelése - nevelési felügyelet elrendelése - megállapítja a szülői felügyeleti jog feléledését, <p>Pénzbeli ellátásokkal kapcsolatban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dönt a gyermektartásdíj megelőlegezéséről - dönt az otthonteremtési támogatásról - dönt a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról, felülvizsgálatáról, a kirendelt eseti gondnok elszámolásának elfogadásáról, - kezdeményezi a folyósító szervnél az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetését és a szüneteltetés megszüntetését, felülvizsgálja az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetését, <p>Családi jogállás rendezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> - megállapítja a gyermek családi és utónevét, - teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele - ügygondnok, eseti gondnok kirendelése <p>Örökbefogadással kapcsolatban: A megyeszékhelyen működő járási gyámhivatal, a fővárosban a fővárosi kormányhivatal V. kerületi gyámhivatala, Pest megyében a Szentendrei Járási Gyámhivatal az örökbefogadással kapcsolatban:</p>			

- a) dönt a gyermek örökbe fogadhatóságának nyilvánításáról,
- b) felveszi, elbírálja és jóváhagyja a szülőnek azon jognyilatkozatát, amelyben hozzájárul gyermeke ismeretlen személy általi örökbefogadásához
- dönt az örökbefogadás engedélyezéséről,
 - dönt a felek közös kérelme alapján az örökbefogadás felbontásáról,
 - pert indíthat, illetve kezdeményezhet a gyermek örökbefogadásának felbontása iránt,
 - kérelemre felvilágosítást adhat a vér szerinti szülő adatairól.

Pert indíthat:

- gyermek elhelyezése, illetve kiadása,
- a gyermeket megillető tartási követelem érvényesítése,
- a szülői felügyelet megszüntetése vagy visszaállítása érdekében,

Gyámság, gondnokság:

- a gyermek részére gyámot, családbafogadó gyámot, hivatásos gyámot rendel,
- ideiglenes gondnokot, gondnokot, hivatásos gondnokot rendel,
- irányítja és felügyeli a gyám, a hivatásos gyám tevékenységét,
- felfüggeszti, elmozdítja vagy felmenti a gyámot, a gondnokot,
- meghatározott esetekben zárlatot rendel el, zárgondnokot, eseti gondnokot, ügygondnokot, az ügyei viteleiben akadályozott személy képviselőjére és méhmagzat részére gondnokot rendel
- vagyoni ügyek
- kiskorú házasságkötésének engedélyezése
- feljelentés (kiskorú veszélyeztetése, tartás elmulasztása, stb.)
- eljár a tartásdíj külföldön való behajtása tárgyában
- közreműködik a gyermektartásdíj iránti igény érvényesítésében a nemzetközi szerződésben meghatá-

	<p>rozottak szerint,</p> <ul style="list-style-type: none"> - közreműködik a gondozási díj, valamint a megelőlegezett gyermek-tartásdíj behajtásában - a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés, annak megszüntetése és felülvizsgálata, valamint ezzel összefüggésben a választójogból való kizárás és a kizárás megszüntetése
Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság	Szociális és gyámhivatal
<ul style="list-style-type: none"> - szociális és gyermekvédelmi intézmények fenntartói feladatait látja el - megállapítja az intézményi térítési díjat, (a főigazgató egyetértési jogot gyakorol az intézményi térítési díj összegének meghatározásához.) - eljár a működési engedéllyel kapcsolatos ügyekben, - szervezi, irányítja és ellenőrzi a fenntartott intézmények szakmai feladatainak végrehajtásához szükséges pénzügyi feltételeket, - összegyűjti, ellenőrzi a fenntartott intézmények gazdálkodására vonatkozó kötelező, rendszeres és ad hoc jellegű adatszolgáltatásokat, szükség szerint összesítve továbbítja azokat a Főigazgatóság központi szervéhez és a miniszter által vezetett minisztériumba, <p>A Főigazgatóság ellátja az országos szociális, illetve gyermekjóléti, gyermekvédelmi módszertani feladatok. Ennek keretében:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) összesíti, kiértékeli és elemzi a szolgáltatók és intézmények által szolgáltatott és más, az ellátórendszerrel kapcsolatos adatokat, javaslatokat, azokat megküldi a miniszternek és a honlapján folyamatosan közzéteszi, b) javaslatot tesz az országos ellátórendszer fejlesztésére, részt vesz az ellátórendszer fejlesztéséhez szükséges források tervezésében, 	<p>Hatásköre különösen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ellátja az illetékességi területéhez tartozó települési önkormányzat jegyzőjének és a járási gyámhivatalnak a szakmai irányítását, felügyeletét és ellenőrzését, - másodfokú hatósági jogkört gyakorol a települési önkormányzat jegyzőjének, a járási gyámhivatalnak a gyermekvédelmi és gyámügyi hatósági ügyeiben, - a gyermekvédelmi jelzőrendszer elégtelen működése esetén megteszi a szükséges intézkedést - gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények működésének engedélyezése és tevékenységük ellenőrzése - elősegíti és koordinálja a bűnelkövetés, illetve a bűnisméltés megelőzését célzó programok indítását a veszélyeztetett, továbbá a bűncselekményt elkövetett, de nem büntethető, valamint a büntetőeljárás alá vont gyermekek számára. - gyermek- és ifjúságvédelem koordinátori feladatai <p>A szociális és gyámhivatal ellenőrzési jogkörében legalább négyévenként ellenőrzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a gyámhatóságok gyámügyi és gyermekvédelmi hatósági tevékenységének jogszerűségét, • az egészségügyi szakfelügyelet kivételével a Szociális és Gyermek-

<p>c) módszertani útmutatókkal, ajánlásokkal és egyéb kiadványokkal segíti a szolgáltatók és intézmények szakmai feladatainak teljesítését, az aktív szociálpolitikai eszközök alkalmazását,</p> <p>d) új szolgáltatási formák és szakmai módszerek bevezetése érdekében modellkísérleteket szervez,</p> <p>e) részt vesz a minőségfejlesztési stratégia, a standardok, a szolgáltatási protokollok, valamint a szakmai ellenőrzés módszertanának és eljárásrendjének kidolgozásában,</p> <p>f) figyelemmel kíséri az ellátórendszerrel érintő tudományos kutatómunka eredményeit, elősegíti azok elterjesztését és gyakorlati alkalmazását,</p> <p>g) kutatásokat folytat, illetve szervez,</p> <p>h) ellátja az alapító okiratában meghatározott egyéb feladatokat.</p> <p>Módszertani feladatainak ellátásába szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatókat, intézményeket, illetve szakmai szervezeteket is bevonhat.</p> <p>- A Főigazgatóság működteti az országos gyermekvédelmi szakértői bizottságot.</p> <p>- közvetlen intézmények fenntartása (javítóintézetek, speciális gyermekotthonok)</p>	<p>védelmi Főigazgatóság, illetve az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Névjegyzékbe felvett szakértő szükség szerinti bevonásával – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók tevékenységét.</p> <ul style="list-style-type: none"> • a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság bevonásával véleményezi a helyi önkormányzatnak az önkormányzati ellátórendszer átalakítására vonatkozó javaslatait, és szükség esetén kezdeményezi a javaslatok megváltoztatását.
<p>Emberi Erőforrások Minisztériuma</p>	<p>Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet</p>
<p>- ágazati irányítás és szakmai felügyelet</p> <p>- Család- és Gyermekvédelmi Szakmai Kollégium</p> <p>- Központi Hatósági Feladatok</p> <p>- Országos Örökbefogadási Nyilvántartás</p> <p>- (Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztály)</p>	<p>Az Emberi Erőforrások Minisztériumának családpolitika, szociálpolitika, gyermekvédelem, ifjúsáspolitikai, esélyegyenlőség és drogmegelőzés ágazati irányítását segítő és támogató háttérintézménye. Feladatuk kiterjed a tudományos kutatás, módszertani fejlesztés és szolgáltatás, valamint statisztikai és információs szolgáltatások körére. Ezen feladatokat érintő fejlesztési programok előkészítését és lebonyolítását végzi.</p>

Forrás: Saját szerkesztés

A járáások kialakítása jelentős hatással volt a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatásra is. Amennyiben az új szervezeti rendben hatékonyabbá válik az állampolgárok ügyeinek intézése, úgy vélhetően a gyermekvédelmi, gyámügyi feladatok megoldása is hatékonyabb lehet. Ebben az esetben ugyan közvetetten, de megvalósul a gyermekek „mindenek felett álló érdekének” a képviselete.

Irodalom

HANÁK Katalin (1991): Állami gondozott csecsemők Pest megyében. *Esély*, 3. 4. sz. 12-39.

KEREZSI Klára (1996): Gyermek, család, társadalom. In Szilvási Léna (szerk.): *Gyermek–Család–Társadalom*. Budapest, Hilscher Rezső Szociálpolitikai Egyesület

SZÖLLŐSI Gábor (szerk.) (2004): *Gyermekjóléti alapellátás*. Budapest, Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet

Felhasznált jogszabályok

Magyarország Alaptörvénye

2011. évi CLXXXIX. Törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

331/2006. (XII. 23.) Korm. Rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről

316/2012. (XI. 13.) Korm. Rendelet a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról

218/2012. (VIII. 13.) Korm. Rendelet a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról